

EINDRAPPORTAGE

WILKCENTRUM KWAKOE SUBSIDIEJAAR 2017

2017

EINDRAPPORTAGE
Subsidiejaar 2017
WIJKCENTRUM KWAKOE

TERUG &
VOORUIT
BLIK

Bezoekadres:

Frissenstein 78
1102 AP Amsterdam

Tel 020 45 118 40

Postadres:

Geldershoofd 80
1103 BG Amsterdam

Tel 020 56 902 30

E-mail info@pbazo.nl

Web www.pbazo.nl

KVK nummer

58159525

IBAN nummer

NL12INGB0000704121

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	3
Bijlage I Terugblik 2017 en Vooruitblik 2018	9
Financieel	25
Colofon	29

Eindrapportage 2017 Korte terug- en vooruitblik Kwakoe

Samenvatting

Terug- en vooruitblik

¹In 2017 is vier maal - in verband met het inregelen van het gebouw en de afstemming tussen de gemeente (stadsdeel Zuidoost) en PBAZO - een rapportage aangeleverd waarin werd teruggeblikt op gedane zaken en vooruitgeblikt op nieuwe stappen en vorderingen. PBAZO heeft de gemeente in het kader van continuïteit gevraagd om omgaand feedback te geven op de kwartaalrapportages zodat gewenste ontwikkelingen geen vertraging opliepen.

Kwakoe op orde en ingeregeld

In 2017 is veel en intensief afgestemd tussen het stadsdeel en PBAZO. Eind 2017 kan worden vastgesteld dat stadsdeel en PBAZO er meer dan in geslaagd zijn om Kwakoe op orde te brengen en in te regelen. Het gebouw is zowel bij bezoekers en medewerkers van PBAZO een geliefd gebouw geworden met een hoge bezettingsgraad.

PBAZO heeft het gebouw 'geadopteerd' en kan het inmiddels niet meer wegdenken uit haar organisatie. Met de gebruikersgroepen is over het algemeen een prima relatie. Hetgeen niet wil zeggen dat er geen fricties in het relatiebeheer zijn geweest. PBAZO heeft een omgang moeten vinden met de senioren groepen die gewend waren om het gebouw te gebruiken zoals zij dit wilden. En met HVO Querido die een ²zeer specifieke gebruikersgroep heeft liep de omgang in het begin stroef. De samenwerking met medewerkers en bezoekers van HVO is inmiddels uitstekend te noemen. Het oude huurcontract is eind november aangeboden door HVO en in december heeft HVO een vervangend huurcontract voor ³2017 en 2018 ontvangen. De bepalingen zijn overeenkomstig. Voor meer toelichting zie verder in de tekst.

PBAZO stelt vast dat er de afgelopen jaren weinig gebruikerskaders en regels waren voor de verschillende gebruikersgroepen. Er waren ook minder partijen. In 2017 heeft PBAZO naast het aanscherpen van het beleid en de regels voor bestaande gebruikersgroepen, meer (nieuwe) partijen en hiermee activiteiten 'in huis' gehaald. Beleid en regels zijn een vereiste om meerdere partijen naast elkaar te organiseren.

Aankleden, opknappen en inrichten gebouw

PBAZO heeft ook haar best gedaan in 2017 om het gebouw gezelliger aan te kleden. Het gebouw is van binnen in warme kleuren geverfd en het meubilair, inrichting, stoffering en (groen) aankleding is vernieuwd. Naast een dansstudio, is er een nieuwe professionele muziekinstallatie gekomen en zijn er zes nieuwe computers in de grote zaal geplaatst.

In de grote zaal en in de lounge zijn nieuwe grote smarttelevisies geplaatst en in de foyer een lichtkrant waarop dagelijks de activiteiten te lezen zijn.

---

¹ In de beheersovereenkomst is opgenomen dat er vier maal per jaar in plaats van iedere maand gerapporteerd wordt aan stadsdeel Zuidoost. De frequentie lag te hoog. In 2018 zijn de rapportage-data vastgesteld op 2 januari, 1 juni en 3 oktober 2018.

² De dagbesteding van HVO Querido is dagelijks gericht op de opvang van inmiddels 50 drugs- en drankverslaafden.

³ Het huurcontract van HVO Querido 2017-2018 sluit aan bij de incidentele beheersovereenkomst Kwakoe van PBAZO.

Inrichting senioren bezoekersgroepen

⁴Het gebouw is geleidelijk aan op de senioren bezoekersgroepen ingericht. Er zijn gezellige zithoekjes gemaakt, de stoelen zijn wat comfortabeler aan het worden. In januari 2018 worden er zestig stoelen met harde zittingen vervangen door seniorenstoelen (met leren zitkussens en armleuningen) en de laatste nieuwe tafels. De oude tafels gaan naar boven. In 2018 zal er nog aandacht zijn voor de verlichting, de buitenkant (verfwerk) en reclame van het gebouw en het podium dat ontbreekt. Tevens zou het nodig zijn om een lift aan te brengen in Kwakoe. Het gebouw wordt specifiek bezocht door senioren groepen en de eerste etage is niet toegankelijk. Dans-, computer en crea-activiteiten zouden prima op deze etage gegeven kunnen worden. Nu moeten deze activiteiten op de begane grond in de grote zaal worden georganiseerd. Hetgeen beperkingen oplevert in het breed programmeren. PBAZO wil in 2018 de mogelijkheden en kosten voor het plaatsen van een lift onderzoeken. Ook zou er meer daglichttoetreding in het gebouw moeten zijn. Tevens een punt van aandacht.

Ontbijtservice, lunch en maaltijdservice

Er is een dagelijkse ontbijtservice waar gemiddeld door 30 senioren gebruik van wordt gemaakt. Op maandag is de ontbijtservice altijd wat rustiger, de overige dagen wat drukker. Er kan geluncht worden in Kwakoe en wanneer er avondprogrammering is, is er een maaltijdservice (2-3 maal per week) van een ⁵'huiskok' in opleiding die gretig aftrek heeft. Daarnaast is er ruimte voor kookworkshops of besloten groepen zoals die van de senioren.

Zie verder in de tekst voor meer informatie over de programmering en inrichting.

Extra werkdruk PBAZO en enorme prestatie op programma- en beheerniveau

Wel heeft het gebouw op alle niveaus in de organisatie voor een enorme extra werkdruk gezorgd. De ⁶tijdelijk in 2017 ingezette programmeur heeft baanbrekend werk verricht om de sfeer en de samenwerking tussen diverse partijen in het pand naar een hoger niveau te brengen. En daarnaast heeft zij samen met de collega programmeur van de buurthuizen en NoLIMIT enorm ingezet op het binnenhalen en organiseren van nieuwe partijen. Hierbij zal 2017 wel het meest intensieve jaar zijn, maar de werkdruk op het gebouw zal naar verwachting blijven omdat er gebruik wordt gemaakt van intensieve gebruikersgroepen zoals HVO Querido en de senioren die je niet zo maar zakelijk kunt programmeren. Er is nadrukkelijk relatiebeleid en relatieonderhoud vereist. PBAZO heeft Kwakoe op programma- en bedrijfsniveau min of meer binnen haar gebruikelijke bezetting van PBAZO opgevangen. Hier en daar heeft wel een lichte urenuitbreiding voor medewerkers plaatsgevonden. Beheer is wel uitgebreid met 3 fte. Beheerders en horecamedewerkers van Kwakoe werken ook in de vijf andere gebouwen van PBAZO. Zo blijft er een personele kruisbestuiving en flexibiliteit. Er werkt wel een vast team van wisselende medewerkers in Kwakoe. De gebruikers zien iedere week dezelfde gezichten. Alle lof naar het beheerteam zoals zij het pand dagelijks georganiseerd hebben.

Openstelling en bezetting

Het gebouw is van maandag tot en met vrijdag dagelijks geopend van 08.30 tot 22.00 uur. PBAZO financiert de avondopenstelling die per 1 oktober vijf dagen in de week is ingegaan. Gedurende het gehele jaar was het gebouw op de dinsdagavond al tot 22.00 geopend. Beheer voor Kwakoe is door de gemeente gefinancierd van maandag tot en met vrijdag tot 18.00 uur. In het weekend is het gebouw voorlopig nog gesloten. Hetgeen vooral te maken heeft met het ontbreken van financiering of dekking (binnen het eigen opbrengstenmodel) hiervoor.

---

⁴ Zie beleidsnotitie Pilot & Procesmodel WMO Laag intensieve dagbesteding senioren buurthuizen Zuidoost & Eindverslag Bonte Kraai & toekomstvoorstel Bonte Kraai en Holendrecht www.pbazo.nl

⁵ Zie horecabeleid PBAZO 2017-2020 www.pbazo.nl

⁶ De leerwerkmeester/psycholoog van PBAZO heeft 1 dag per week de rol van tijdelijk programmeur op zich genomen.

Per dag zijn er minimaal 200 bezoekers, meerdere malen per week (bij vaste 2-3 muzikale) avond-programmering) zijn er zeker 300 bezoekers per dag. Als er dagen zijn met bijzondere optredens of evenementen dan wordt Kwakoe bezocht door wel 400 bezoekers. Zowel de vaste als de eenmalige partijen zijn uitgebreid in aantal. Zie verder in de tekst.

(Extra) kosten, subsidie en opbrengsten

PBAZO is creatief en ondernemend en heeft er naar toe gewerkt om met zo weinig mogelijk middelen en vanuit diverse kaders Kwakoe naar gewenst niveau te brengen. Het uitgangspunt hierbij is dat PBAZO zoveel mogelijk streeft naar financiering van de facelift en inrichting van het gebouw uit de haar beschikbare (gestelde) middelen en eigen opbrengsten van Kwakoe. In 2017 heeft PBAZO voorlopig uit de vigerende begroting van de buurthuizen een bedrag van circa € 76.000,- toegelegd op de inrichting en verbetering van het gebouw. Mogelijk dat deze kosten (deels) kunnen worden gecompenseerd uit de eigen opbrengsten van Kwakoe in 2018 e.v. 'Donaties' en eenmalige financieringen voor bijvoorbeeld een lift en aangepaste verlichting zijn nog welkom. PBAZO zal hier na onderzoek een subsidieaanvraag voor indienen.

Op 22 december 2017 heeft PBAZO de vervangende beschikking voor Kwakoe ontvangen. Over 2017 en 2018 ontvangt PBAZO een subsidie van € 507.665,- waarvan een bedrag van circa € 68.000,- incidenteel gefinancierd is om het gebouw op een vereist verantwoord en eigentijds niveau te brengen van ICT, veiligheid/bewaking, brandveiligheid en telefonie.

Bij de overname van het gebouw trof PBAZO een volkomen 'leeggetrokken en gestript' gebouw aan, waarbij zelfs de internetkabels eruit waren getrokken en doorgeknipt. Daarnaast was er geen enkele infrastructuur in het gebouw aanwezig op het gebied van camera- en toegangsbewaking, brandveiligheid en eigentijdse telefonie.

De kosten voor Kwakoe liggen in 2017 hoger dan de inkomsten. PBAZO verwacht in 2018 in te lopen op de uitgaven en de opbrengsten te verhogen zodat de begroting budgettair neutraal zal zijn eind 2018 en anders zal PBAZO voor een andere dekking zorg dragen.

De totale kosten van Kwakoe zijn bij benadering in 2017 € 412.514 -- . De subsidie is in 2017 (exclusief huur ad € 48.000,- en inclusief incidentele financiering ad € 93.425,-) op € 294.925,- bepaald. De eigen opbrengsten van Kwakoe zijn in 2017 circa € 41.000,- . Subsidie en eigen opbrengsten zijn in 2017 totaal € 335.926,-. PBAZO heeft in 2017 circa 76.000,- extra uitgegeven aan Kwakoe dan dat de subsidie in 2017 toereikend was voor het gebouw. Daarnaast heeft PBAZO het bedrag van circa € 68.145,- incidentele middelen vereiste maatregelen voorgeschoten omdat dit bedrag pas in het tweede deel van de subsidie Kwakoe in 2018 wordt uitbetaald. Voor meer specificaties over de uitgaven en inkomsten 2017 wordt verwezen naar onderstaande tekst.

Terugkerende jaarlijkse kosten

PBAZO attendeert de gemeente er wel al vast op dat de jaarlijkse financiering van het gebouw minimaal jaarlijks rond de € 210.000,- dient te zijn. Dit zijn kosten exclusief de huur van € 48.500,- en kosten voor het begeleiden van specifieke doelgroepen zoals de senioren die afbouwend in 2017 . De vaste lasten zoals nutlasten, installatie- en eenjarig onderhoud, ICT, telefonie, licenties, vergunningen, beveiliging, brandpreventie, personeel, schoonmaak en het regelen van welzijnsprogrammering en bedrijfsvoering liggen simpelweg op een hoog kostenniveau.

---

⁷ Voorgeschoten aan Kwakoe in 2017 ad € 76.000,- uit het reguliere budget van PBAZO naast het voorgeschoten bedrag van € 68.145,- incidentele vereiste maatregelen zoals brandveiligheid, ICT, veiligheid, e.a. PBAZO streeft er naar dit bedrag in 2018 te compenseren op de uitgaven zodat de eindafrekening budgettair neutraal uitkomt.

Belangrijke welzijnsfunctie voor senioren en specifieke doelgroepen

In 2017 heeft PBAZO vast kunnen stellen dat het gebouw in een belangrijke functie dagbesteding senioren en specifieke doelgroepen zoals van HVO Querido voorziet.

De subsidie van circa ⁸€ 200.000,- omgerekend in een bezettingsgraad van circa 200 - 250 bezoekers (exclusief de bijzondere evenementen) per dag, levert een kostenformule op van ongeveer € 1.000,- tot € 800,- per bezoeker. Dit zijn relatief lage kosten voor de gemeente als het gaat om de dagopvang van senioren en specifieke doelgroepen. Voor de opvang van senioren zou jaarlijks een vast bedrag beschikbaar moeten zijn. Sommige groepen kunnen mogelijk gefinancierd worden binnen ⁹de laag intensieve dagbesteding van de WMO.

Bijlage I Terugblik en Vooruitblik

Per kwartaal is het verslag geactualiseerd door steeds de periodes te vermelden boven de verslaglegging. Gepasseerde maanden blijven zichtbaar in het verslag zodat er efficiënt gerapporteerd kan worden. De gepasseerde (niet actuele) periodes zijn lichtgrijs van kleur.

Zie voor de terugblik Bijlage I Terugblik 2017 en Vooruitblik 2018

---

⁸ Exclusief de vereiste eigen opbrengsten

⁹ Zie beleidsnotitie Pilot & Procesmodel WMO Laag intensieve dagbesteding senioren buurthuizen Zuidoost & Eindverslag Bonte Kraai & toekomstvoorstel Bonte Kraai en Holendrecht www.pbazo.nl

Bijlage I Terugblik 2017 en Vooruitblik 2018

Overdracht beheer gebouw en openstelling

Januari 2017

PBAZO heeft op 30 december het beheer overgenomen van Infacilities. De overdracht is zonder problemen verlopen. Vanaf 2 januari is het gebouw van maandag tot en met vrijdag geopend van 09.30 tot 17.30 uur en op dinsdag tot 22.00 uur. Zodra het pand een (kleine) update (kleurrijker, gezelliger en multifunctioneler) heeft ondergaan en de programmering geeft hier aanleiding toe, zal het gebouw tevens in de avonden een openstelling hebben. De inschatting is dat het gebouw in de tweede helft van februari al met ruimere openingstijden zal gaan werken. De openingstijden zullen persoonlijk aan vaste gebruikers, via de website, een lichtkrant en flyers/posters gecommuniceerd worden.

Februari-juni 2017

De openingstijden zijn verruimd op twee dagen (ma en wo) van 17.30 uur naar 20.30 uur. Op dinsdag was het pand al geopend tot 22.00 uur. De verruimde openingstijden hebben te maken met het programmeren van partijen. Het betreft niet zomaar 'vrije' inloop. Ook al vindt dit laatste wel plaats. PBAZO wil graag samen met SDZO in 2017 de openingstijden/beleid bepalen omdat aan openingstijden mogelijk een aanvullend prijskaartje (fte beheer en horeca o.a.) hangt. Voorlopig wordt de verruiming van openingstijden voorzichtig behandeld.

Juli-augustus-september

Per 1 oktober 2017 worden de openingstijden verruimd. Kwakoe gaat per deze datum van ma tot en met vr open van 09.00 tot 22.00 uur. Bezoekers kunnen vrij inlopen. De bedoeling is dat er avondprogrammering (bandoefeningen van o.a. Bigi Poku) met vrije inloop wordt georganiseerd voor de bezoekers. Het mes snijdt zo aan twee kanten. Geleidelijk aan wordt de programmering uitgebreid. In september wordt in de grote zaal en in de lounge tevens een televisie geplaatst en een lichtkrant in de foyer. De kabels zijn al aangelegd.

Oktober-november-december

In het laatste kwartaal waarin de openingstijden tot 22.00 uur van ma t/m vr verruimd zijn, is Kwakoe een goed bezocht gebouw geworden waarin bij een gemiddelde programmering er circa 200 bezoekers per dag in het gebouw zijn, bij muzikale avondprogrammering (2 tot 3 maal in de week) er 300 bezoekers zijn en bij specifieke evenementen er circa 400 bezoekers per dag zijn. PBAZO gaat er vanuit dat de bezoekersaantallen in 2018 nog wel verder zullen toenemen. Hetgeen ook afhankelijk is van het beleid. Zoals het pand specifiek inrichten voor senioren en HVO Querido en een lager opbrengstenmodel of meer betalende groepen in het gebouw en een lager gebruik door senioren groepen. Andere bepalende condities zijn is het wel of geen lift aanbrengen in het gebouw, meer toetreding van daglicht, theaterverlichting in plaats van 'schoonmaaklicht' en een facelift van de buitenkant van het gebouw. Door deze eenmalige ingrepen kan het gebouw in de toekomst meer integraal worden ontsloten en intensiever en kostendekkend worden benut.

De televisies, lichtkrant, computers en professionele audio installatie zijn geplaatst in het vierde kwartaal. In dit kwartaal zijn dan ook de avondactiviteiten gestart.

Websitebeheer

Januari 2017

In de week van 2 januari is een alternatieve website Podiumzo@zuidoost.nl door PBAZO ontsloten omdat de eigenlijke domeinnaam Podiumzo@nl niet werd afgestaan door St Beheer Maatschappij Amsterdam Zuidoost. De website

is in januari door meer dan 245 bezoekers bezocht. Er wordt al regelmatig informatie opgevraagd.

Februari-juni 2017

Het aantal bezoekers van de website blijft per maand ongeveer gelijk. Lastig blijft het gemis van de domeinnaam. De site is niet eenduidig te vinden en er is nog weinig interessante informatie geplaatst (publieke programmering) die een groot publiek trekt. Daarnaast bestaat de huidige bezoekerspopulatie uit senioren. Het computergebruik (lees websitebezoek) ligt significant lager onder deze leeftijdsgroep. In maart is de publicatie van de Echo over het gezonde ontbijt geplaatst op de website dat op 17 maart geopend is door Muriel Dalgliesh. Het uitgangspunt is dat er vanaf april een eerste programm ladder geplaatst wordt.

Juli-augustus-september

Zodra de reclame-uiting 'Kwakoe' (planning vierde kwartaal 2018) op de gevel staat, wordt de website aangepast op deze naam. Om de zoekkracht te vergroten wordt Kwakoe tevens ondergebracht bij buurthuizenzuidoost.nl Kwakoe wordt overigens door steeds meer partijen gevonden en gereserveerd. Het versterken van de website zal de zoekfunctie verder versterkt worden. In september wordt een lichtkrant in de foyer geplaatst.

Oktober-november-december

Het realiseren van de reclame-uiting is van het vierde kwartaal 2017 verschoven naar het eerste kwartaal van 2018. Beschikbare tijd om het te regelen en vereist budget (verwachte kosten voor vergunning en aanpassing gebouw circa € 5.000,-).

Kwakoe is inmiddels ondergebracht onder de website van de buurthuizen. In het vierde kwartaal is het aantal bezoekers toegenomen van kwakoe. Hetgeen te maken kan hebben met de publiciteit ervan via de website en het aantal activiteiten dat behoorlijk is uitgebreid. Ook komen steeds meer bezoekers voor de gezelligheid langs. Er hangt een goede huiskamersfeer in Kwakoe.

Huisvestingszaken en beheer

Januari 2017

Op 30 december heeft PBAZO direct gezorgd dat de nutsaansluitingen (Waternet en NUON) geregeld waren per die datum. De aansluitingen zijn geregeld onder het contract van PBAZO. De aansluitingen stonden nog op naam van Stichting Beheer Maatschappelijk Vastgoed Amsterdam. Deze zijn nu afgesloten omdat er maar een aansluiting op een adres kan staan. Met partijen zoals HVO Querido dient een huurcontract te worden afgesloten om tot goede afspraken te komen. Tot op heden heeft PBAZO nog geen contract ontvangen. PBAZO werkt met formele huurcontracten en zal er naar toe werken dat HVO Querido wordt georganiseerd binnen het huurbeleid van PBAZO.

Er is een ervaren en gemotiveerd team beheerders in PodiumZo geplaatst. Beheerders die de buurt goed kennen, woonachtig zijn in Zuidoost en affiniteit met de bezoekersgroepen hebben. Geleidelijk aan zal PBAZO naar een stabiel en vast beheerdersteam toewerken in PodiumZo. Gangbare bezoekers van het gebouw spreken inmiddels uit dat ze rust ervaren en er vertrouwen in hebben dat het goed zal gaan. Er wordt uitgekeken naar meer activiteiten en zaken zoals 'het gezond ontbijt' dat in februari wordt opgestart.

Februari-juni 2017

Het gezond ontbijt is 17 maart jl. opgestart en daarnaast werd al eerder (februari-maart) breder horeca-aanbod aangeboden. De horeca wordt ingevuld door een ervaren jonge flexibele arbeidskracht van PBAZO en een vrijwilligster. Beiden woonachtig in Zuidoost.

Er draait min of meer een vast team in PodiumZo en dat gaat prima. Er is aansluiting bij de bezoekersgroepen en de aanbieders.

Juli-augustus-september

De huisvestingszaken zijn goed geregeld in Kwakoe. De technische installaties zijn zoals alle panden van PBAZO ondergebracht bij Technisch bedrijf Homij. Eventuele gebreken zijn in kaart gebracht en worden verholpen. Daarnaast is er een technische servicedienst. Tevens is de brandveiligheid, technische veiligheid en bewaking goed geregeld. Medewerkers zijn geschoold in BHV, SVH en HACCP. Verzekeringen zoals brandveiligheid, WA e.a. (zie website PBAZO.nl) zijn ook van toepassing op Kwakoe.

Met name in Kwakoe waar veel ouderen zijn, ontbreekt een lift. De behoefte aan digitalisering is groot in Kwakoe. Computerlessen kunnen in principe alleen op de eerste etage gegeven worden. PBAZO onderzoekt de kosten en mogelijkheden om een eenvoudige personenlift te laten plaatsen in het gebouw.

Het beheerdersteam wordt uitgebreid met ingang van oktober 2017 zodat er een openstelling tot 22.00 uur 's avonds van ma t/m vr kan plaatsvinden. De meeste vaste beheerders en horecamedewerkers van PBAZO werken graag in Kwakoe. PBAZO kiest om die reden voor beperkte flexibiliteit van haar medewerkers.

Het contract met HVO Querido wordt in 2017 geregeld met het management. De samenwerking op de vloer loopt goed tussen HVO en PBAZO en nodigt niet uit tot bijzondere aandacht.

Oktober-november-december

Huisvestingszaken onder verwijzing naar bovenstaande genoemde onderdelen zijn goed geregeld. Technisch onderhoudsbedrijf Homij voert het technisch onderhoud van de installaties uit. Het brandveiligheidsprogramma wordt door DST en Hulstfireconsultancy uitgevoerd. Het in pandige technisch onderhoud wordt door de technische servicedienst van PBAZO uitgevoerd. De onderhoudskosten van het pand zowel eenjarig als meerjarig onderhoud zijn hoog geweest in 217 in verband met achterstallig onderhoud. Zie verder bij financiële toelichting. Eerder in de tekst is al het een en ander aangegeven over het belang van een lift en meer lichtintredeing. In 2018 zal o.a. voor deze onderwerpen aandacht gevraagd worden.

Bewonersparticipatie en specifieke doelgroepen

Januari 2017

Bij PBAZO is het beleid dat bewoners en specifieke groepen zoals jongeren met een licht verstandelijke handicap en bewoners met een psychiatrisch of delinquent vraagstuk meewerken in de gebouwen. PBAZO zal ook in PodiumZo hier beleid van maken en uiteindelijk medewerkers plaatsen die een educatieve rol hierin vervullen. De ervaring leert dat bewoners en specifieke groepen hierbij nadrukkelijk begeleid moeten worden. Naast de ondersteuning vanuit beheer, planning en programmaring heeft PBAZO een functionaris/psycholoog in dienst die dit beleid coördineert en de deelnemers begeleidt.

Zodra PodiumZo 'op orde' is, zal er toegewerkt worden naar genoemde participatie. Er zijn allerlei vormen van participatie denkbaar zoals taken en rollen in de horeca of ondersteuning van het reguliere beheer.

Februari-juni 2017

In aanvulling op de informatie uit januari is er inmiddels een vrijwilliger (tegen vergoeding) gestart in de horeca. Deze bewoonster komt regelmatig als bezoeker in PodiumZo en de andere buurthuizen en is een van de aanbieders van Bigi Poku in de Bonte Kraai. De andere horecamedewerkster is een net afgestudeerde facilitair student van 21 jaar uit Zuidoost. Middels de PBAZO-regeling 'Eventhost'

(werken bij PBAZO voor studenten en jonge inwoners van Zuidoost) staat deze medewerker op de loonlijst bij Young Capital waar PBAZO al sinds 2010 mee samenwerkt.

De ¹⁰gemiddelde bezoekersleeftijd van PodiumZo ligt echter rond de 70 jaar. Het gebouw wordt o.a. bezocht door circa 80 -90 senioren in de leeftijd van 70-90 jaar. Deze bezoekers komen voor de gezelligheid om te praten met elkaar of een spelletje te doen. Of om er zomaar bij te zitten en iets te eten. Zeker kan beoordeeld worden of deze bezoekers breder willen participeren in het gebouw dan ze nu doen. PBAZO schat eerder in dat er een actief aanbod activiteitenbegeleiding op de ouderen georganiseerd moet worden. Zelf beheren van het gebouw is iets dat ze absoluut niet zelf willen en waarschijnlijk ook niet meer kunnen. Het betreft een gezellige doorsnee groep ouderen die qua leeftijd binnen het 'oude verzorgingsbeleid' van Nederland in verzorgingstehuizen woonde of dagbesteding kreeg aangeboden. PBAZO komt op dit thema inzake de activiteitenbegeleiding voor deze bezoekersgroep terug.

Juli-augustus-september

De informatie met betrekking tot dit thema in Kwakoe is niet bijzonder gewijzigd. In de subsidieaanvraag 2018 neemt PBAZO het thema 'senioren' op als beleidsthema voor geheel PBAZO. De senioren groep breidt zich in meerdere gebouwen (Bonte Kraai, Gein, Kwakoe en ook NoLIMIT) uit en behoeft structuur, (activiteiten) begeleiding en een woonkamer. PBAZO begeleidt de senioren groep en heeft naast de inzet van de psycholoog/leerwerkmeester een activiteitenbegeleidster ingezet op de groep. Het budget van € 5.000,- is opgesoupeerd. Omdat de programmering niet zondermeer kan worden stopgezet, heeft PBAZO Kwakoe 'geadopteerd' en worden de programmeringskosten in het derde en vierde kwartaal van 2017 door PBAZO uit het 'Kleine aanbiedersbudget' betaald. In 2018 wordt het budget van € 5.000,- over het gehele jaar verspreid. Aanvankelijk werd in 2017 uitgegaan van een bedrag van € 12.000,- Dit bleek echter niet correct te zijn.

Oktober-november-december

Voor aandachtspunten binnen het seniorenbeleid binnen Kwakoe en de buurthuizen verwijst PBAZO naar haar Pilot & Procesmodel WMO Laag intensieve dagbesteding senioren buurthuizen Zuidoost 2017 & Eindverslag Bonte Kraai & toekomstvoorstel Bonte Kraai en Holendrecht 2017 www.pbazo.nl

Tegen het einde van het vierde kwartaal begon de relatie op programmaniveau met de senioren groepen wat lastiger te worden. PBAZO ziet als voornaamste oorzaak hiervan de tegenstrijdigheid van het afnemen van het onbeperkte gebruik door de senioren van Kwakoe en de financiële mogelijkheden en het bij prestatie opgelegde verdienmodel van PBAZO dat het ruimtegebruik voor de senioren beperkt. De impasse is opgelost doordat het stadsdeel een intermediair op de senioren groep heeft gezet en PBAZO een tijdelijk ingehuurde programmeur. Er moeten nieuwe verhoudingen komen. Opgemerkt dient te worden dat de programmeur en daarnaast de begeleider die de senioren groep in 2017 begeleid hebben, zeer veel inzet gehad hebben op o.a. het ondersteunen van de senioren en ook het nodige hierbij bereikt hebben. Op het laatst was de rek er uit. Dan is het goed om nieuwe actoren in het veld in te brengen. Neem niet weg dat het benoemde 'confrontatiemodel' de belangrijkste oorzaak is. Het jaar 2017 is echter zeer goed afgesloten in Kwakoe. Naast de Srefidensi-viering die door meer dan 200 personen is bezocht, zijn er diverse kerstafsluitingen geweest. De senioren hebben op 23 december een mooi kerstfeest met gospelmuziek, diner en andere optredens gehad. HVO Querido was hierbij uitgenodigd. In 2018 gaan we verder met de opbouw van het programma in Kwakoe. Het seniorenbeleid zoals beschreven in de genoemde beleidsnotities maakt hier onderdeel van uit.

---

¹⁰ De dagbesteding van HVO Querido niet meegenomen.

Schoonmaak

Januari 2017

Schoonmaak wordt momenteel door het beheer zelf geregeld. Zodra het pand een hogere bezetting heeft, wordt de vaste schoonmaakdienst NDS van PBAZO ingehuurd.

Februari-juni 2017

Om de uitgaven beperkt te houden en in de opstartperiode voor een deel voor de aanpassingen (inventaris en technische aanpassingen) in het gebouw te reserveren worden de reguliere schoonmaakkosten laag gehouden. Beheer doet nog steeds veel zelf. Periodiek wordt de vaste schoonmaakdienst ingezet. Het 'ramen zemen' is in maart wel over het gehele pand extern uitbesteed. Zodra het gebouw klaar is en de bezettingsgraad hoger ligt, wordt er een passend schoonmaakprogramma uitgerold.

Juli-augustus-september

Er wordt inmiddels drie maal per week professionele schoonmaak ingezet. Het beheer 'houdt het pand de overige dagen zelf bij'. Met ingang van oktober bij de inzet van de avondopenstelling wordt er iedere dag professionele schoonmaak ingezet.

Oktober-november-december

Door de goede bezetting van het gebouw is de schoonmaak geïntensiveerd en geleidelijk aan naar dagelijks niveau gegaan. Vanaf 2018 zal er een dagelijks regulier schoonmaakprogramma worden ingezet. Deze kostenpost neemt dan toe ten opzichte van 2017 en zal circa € 12.000,- per jaar zijn. In 2017 waren deze kosten circa € 6.000,-.

Naast de reguliere schoonmaak zijn er ook externe schoonmaakkosten. Dit zijn kosten die gemaakt worden bij evenementen en in principe kostendekkend zijn. In Kwakoe zijn echter in de avondprogrammering partijen die op basis van het nultarief de programmering regelen. De schoonmaakkosten zijn dan extra voor PBAZO.

Inkoop

Januari 2017

Inkoop van (horeca)goederen is in de week van 2 januari via groothandel Langerak en Albert Heijn geregeld. Dit zijn de twee vaste leveranciers waar PBAZO mee werkt. Er kan op rekening worden ingekocht. In de eerste weken vonden bezoekers het vreemd om consumpties (prijsbeleid buurthuizen en NoLIMIT) te kopen. De indruk bestond bij het beheer dat bewoners consumpties zelf meenamen of gratis (vrijwillige bijdragen) kregen. Op 31 januari was er (na twee weken) ruim voor € 400,- aan consumpties gekocht. PBAZO heeft in de week van 9 januari een kassa gekocht en geplaatst om de horeca direct zakelijk te regelen. In de eerste weken zijn om de overgang soepel te laten verlopen koffie, thee, koekjes e.a. gratis neergezet. Tevens is fruit aangeboden. Hetgeen gretig aftrek had.

Februari-juni 2017

De leveringen van horecagoederen via vaste leveranciers loopt goed en de verkoop van de horeca eveneens. Er zijn geen klachten meer over de prijzen. Er is een regelmatige kasopbrengst (staan ook kosten tegenover). PBAZO heeft echter geen winstoogmerk. Door de straatnaamwisseling (van Frissenstein naar Elisabeth Cady Stantonplein) vinden eenmalige leveranciers het gebouw niet eenvoudig. Hetgeen er toe leidt dat leveringen weer retour gaan en lastig is. Maar, alles is relatief.

Juli-augustus-september

Er zijn bijzonderheden te melden. Kwakoe is identiek ingeregeld als de overige gebouwen van PBAZO en de inkoop (en verkoop) loopt goed. Er is een goed aanbod van ontbijt, lunch en overige consumpties. Vanaf oktober dienst de maaltijdservice geregeld te zijn. PBAZO heeft zich hierbij te houden aan fiscale regelgeving, aan sociale hygiëne en professionele horecavaardigheden. Niet iedere partij kan zomaar geplaatst worden. Er is een optie op een goede ondernemer die de maaltijdservice wil gaan runnen.

Oktober-november-december

De horeca verloopt goed in Kwakoe. Aan het ontbijt nemen gemiddeld 30 senioren deel. De maandag is altijd wat rustiger, maar levert nog altijd ruim 20 ontbijtjes op. Er is ook wel een groei te zien op het ontbijt. Er zijn dagen dat alles vol zit met het ontbijt.

De avondmaaltijdservice bij de avondprogrammering door een vaste huiskok in opleiding bij PBAZO is van start gegaan in het laatste kwartaal en is een groot succes. De overige 2 – 3 avonden worden regelmatig ingevuld door andere groepen die koken zoals de senioren.

Technische aanpassingen en inrichting

Januari 2017

- *Verhoging vloer/opstapje in herentoilet gemaakt door onze technische man op verzoek van vaste bezoekers die aangaven niet bij het pissoir te kunnen. Heren zijn er zeer content mee.*
- *Vensterbanken in drie zalen gemoderniseerd als eerste stap in de 'update'.*

Inrichting

- *Kassa gekocht en geïnstalleerd en in financieel administratief (controle) systeem van PBAZO opgenomen. Kluis om inkomsten af te storten door beheer wordt in de week van 6 februari geplaatst.*
- *Professionele vriezer en koelkast gekocht en geplaatst.*
- *Buffetkast met keukeninrichting voor horeca aangeschaft en geplaatst.*
- *Espressoapparaat conform buurthuizen en NoLIMIT gekocht. Wordt in week 1 februari geïnstalleerd.*
- *Percolators gekocht voor koffie en thee.*
- *Op verzoek van bezoekers voorlopige (mobiele) muziekinstallatie gekocht waarmee cd's en usb sticks kunnen worden afgespeeld. Uiteindelijk zal er een professionele muziekinstallatie geplaatst worden evenals theaterverlichting zodat het gebouw ook weer een podiumfunctie kan gaan innemen, er vanuit gaande dat dit gewenst is.*
- *Sjoelbakken, voetbaltafel gekocht en geleverd. Schaak- en damborden zijn gekocht, maar nog niet geleverd.*
- *Spiegelwand aan laten brengen in het zaaltje boven zodat dit multifunctioneel kan worden gebruikt. De eerste gebruikerspartijen zullen hier al geplaatst gaan worden in plaats van in de grote zaal.*

Februari-juni 2017

- *Podiumlounge (ontmoetingsruimte c.q. ontvangstruimte e.a.) is gereed en voorziet in een gezellige en representatieve ruimte die kan worden ingezet voor meerdere doelstellingen. Zoals een ontmoeting bij ontbijt en lunch, vergaderingen, spelletjesruimte, e.a. De ruimte is ingericht in 'bruin café sfeer' en heeft naast een stamtafel voor acht personen, vijf tafels met 17 zitplaatsen. Verder is er een klassiek groen Chesterfieldbankstel (het handelsmerk van PBAZO) geplaatst dat ook nog eens vijf zitplaatsen biedt. De muren zijn wit gestukt, het keukenblokje is gemoderniseerd. Verder zijn er nieuwe gordijnen, rolgordijnen, kleurig vloerkleed, kussens,*

schilderijen, boekenkasten met culturele boeken uit diverse culturen, (kunst) planten en andere snuisterijen geplaatst.

- De meeste deuren van de begane grond zijn in warme Caribische kleuren geschilderd. Het kleurenprogramma van de begane grond is nog niet geheel gereed. In april wordt dit afgemaakt.
- De foyer is tevens in caféstijl met moderne kleurige kunst, lampen en nieuwe (opgeknapte tweedehands) meubels ingericht. Enigszins passend bij de naam van het gebouw PodiumZo. Het grote rode in raamwerk geplaatste raamwerk PodiumZo is vervangen door handgeschilderde kunst.
- Het ouderwetse barblad in de grote zaal en foyer is vervangen voor een modern nieuw geperst wit marmer en strak barblad. Er zijn moderne barstoelen geplaatst. Er moet nog wel een creatieve oplossing gezocht worden omdat hoogte tussen 'stoel en bar' te groot is.
- In de grote zaal zijn de toegangsdeuren van meer lichtinval voorzien door er grotere ramen in te plaatsen. Er zijn kleurige schilderijen uit de Afrikaanse cultuur opgehangen door de gehele zaal. Daarnaast is er een antracietgrijze buffetkast geplaatst met passend gekleurd serviesgoed. Naast de kast is een wit barblad gemaakt voor de percolators.
- In de grote zaal zijn tevens (voorlopig) acht cafétafels met bijbehorende stoelen geplaatst zodat er vanuit de foyer enigszins een 'doorgetrokken' uitzicht ontstaat. Op de grote zaal wordt nog een inrichtingsplan gemaakt.
- In de bijkeuken is een aansluiting voor een vaatwasser en wasmachine gemaakt. De apparaten zijn alleen nog niet geleverd omdat het betreffende bedrijf het adres tot twee keer toe niet kon vinden.

Technische inrichting beveiliging en brandpreventie

- Omdat PBAZO verder wil met het inregelen van het gebouw o.a. met een programmalichtkrant, televisie en computers, is en wordt (ook al is er nog geen zekerheid over de financiering) de begane grond gereed gemaakt in maart-april met externe en interne toegangscontrole, camerabeveiliging en nieuwe cilindersloten vergelijkbaar als de andere panden. PBAZO heeft tevens met weinig meerwerkkosten een intercom en videobeveiliging laten plaatsen. De deur kan eventueel op afstand selectief geopend worden. Het streven is om alle zes panden zo toe te rusten zodat er veilig selectief deurbeleid kan worden toegepast. PBAZO krijgt met steeds meer specifieke en soms niet gewenste doelgroepen en of individuen te maken op basis waarvan de openheid van gebouwen helaas wel eens meer zou kunnen gaan afnemen.
- HVO Querido heeft twee tags op naam ontvangen waarmee ze het pand, de muziekstudio en de opbergruimte kan betreden. Ook buiten de openingstijden. Het beveiligingssysteem registreert wie binnenkomt en weggaat. Er is aansluiting op de meldkamer van Securitas en de politie.
- Brandpreventieprogramma wordt in april uitgevoerd. Hier kan gezien de hoge bezoekersaantallen niet langer mee gewacht worden.
- Januari 2017
- **Bijlagen:**
- Offertes: brandveiligheid, elektronische beveiliging, ICT en telefonie
- Tekeningen raamverbeteringen
-
- Februari-juni 2017
- Voor de zomer waren de genoemde programma's geregeld.

Juli-augustus-september

Het pand ziet er inmiddels gezellig uit en is grotendeels ingericht. In aanvulling op de al uitgevoerde inrichting zijn de volgende inrichtingsactiviteiten uitgevoerd:

- De oude vensterbanken zijn vervangen door moderne vensterbanken op de derde etage.
- Het gehele pand is geschilderd inclusief de eerste etage.
- Op de eerste etage is het beheerdershok (met toestemming van vastgoed weggehaald) zodat het lokaal ruim vier m² groter is geworden en hiermee een meer bruikbaar lokaal is voor bijvoorbeeld vergaderingen, clubjes en computercursussen.
- De namen op de functionele ruimtes zoals TRAP, DEUR, KAST e.a. zijn verwijderd omdat dit oubollig is.
- Op de eerste en begane grond zijn de kleine keukens opgeknapt. De hoofdkeuken is opgeknapt en van nieuw keukenmateriaal voorzien. Mogelijk worden er nog wat keukenkastjes verhangen zodat de keuken een ruimere blik krijgt.

Plannen voor de komende maanden zijn:

- Televisie in lounge en grote zaal (september)
- Lichtkrant foyer (september)
- Twee publieke computers in grote zaal (september)
- Nieuw lichtplan (dimbaar en geschikt voor optredens) grote zaal en foyer (oktober)
- 10 cafétafels en bijbehorende stoelen aanvullend in grote zaal en een bijpassende stamtafel zodat er een integrale inrichting ontstaat (oktober).
- Er komt een podium en eventueel theatergordijnen (oktober/november).
- Er wordt een offerte aangevraagd voor de audioinrichting van de grote zaal (oktober).
- Op de eerste etage worden opklapbare tafels geplaatst zodat er naast vergaderingen in de twee ruimtes, ook dansactiviteiten e.a. kunnen plaatsvinden (oktober).
- In principe wordt het kleinste vergaderzaaltje tevens een computerlokaal met vaste computers (oktober/november)
- Onder verwijzing naar het vorige punt worden de mogelijkheden en de kosten voor een eenvoudige lift onderzocht. Kwakoe wordt voornamelijk door senioren bezocht. Een lift is onontbeerlijk wanneer het uitgangspunt is dat het gebouw optimaal gebruikt wordt en er een volwaardig programma is voor de bezoekers (oktober)
- Er ligt een offerte van circa € 12.000,- klaar om het pand aan de buitenkant op te knappen. In principe behoort schilderwerk e.a. tot het meerjarenplan (MOP) van Vastgoed. PBAZO is bezig om hierover te onderhandelen. De verwachting is dat er voorlopig geen meerjarig onderhoud wordt gepleegd omdat Kwakoe nog niet is opgenomen in het MOP. PBAZO investeert mogelijk uit haar opbrengstenmodel buurthuizen in het opknappen van het gebouw (september/oktober)
- De reclame-uiting 'Kwakoe' (vergunningaanvraag en plaatsen reclamebord) dient in 2017 gereed te zijn. De kosten hiervoor zullen om en nabij de € 5.000,- liggen. Deze worden uit het opbrengstenmodel van PBAZO gefinancierd (vierde kwartaal).

Technische beveiliging en brandpreventie

- Onder verwijzing naar de activiteiten in de eerste helft van 2017. Deze zijn volledig op orde en ingeregeld. Tevens hebben ontruimingsoefeningen plaatsgevonden.

Oktober-november-december

Op een aantal zaken na zijn alle acties genoemd in het derde kwartaal geëffectueerd. De acties die niet zijn uitgevoerd worden gepland in 2018. De volgende zaken zijn gepland:

- Nieuw lichtplan (dimbaar en geschikt voor optredens) grote zaal en foyer (Q1/Q2 2018)
- Er komt een podium en eventueel theatergordijnen (Q1/Q2 2018).
- Onder verwijzing naar het vorige punt worden de mogelijkheden en de kosten voor een eenvoudige lift onderzocht. Kwakoe wordt voornamelijk door senioren bezocht. Een lift is onontbeerlijk wanneer het uitgangspunt is dat het gebouw optimaal gebruikt wordt en er een volwaardig programma is voor de bezoekers (Q2 2018)

- Er ligt een offerte van circa € 12.000,- klaar om het pand aan de buitenkant op te knappen. In principe behoort schilderwerk e.a. tot het meerjarenplan (MOP) van Vastgoed. PBAZO is bezig om hierover te onderhandelen. Vastgoed heeft inmiddels vastgesteld dat er op sommige onderdelen houtrot zit aan de buitenkant van het pand. PBAZO gaat er derhalve van uit dat er in overleg met PBAZO (kleuren en moment) meerjarig onderhoud wordt gepleegd en dat de rekening naar vastgoed gaat. Inmiddels is Kwakoe opgenomen in het MOP (Q1 en Q2 2018).
- De reclame-uiting 'Kwakoe' (vergunningaanvraag en plaatsen reclamebord) dient in Q1 2018 gereed te zijn. De kosten hiervoor zullen om en nabij de € 5.000,- liggen. Deze kosten dienen uit het opbrengstenmodel van Kwakoe gefinancierd te worden (Q1 2018).
- Afwikkeling inrichting grote zaal senioren zoals 'comfortabele' stoelen.

Vergunningen

Januari 2017

- *de exploitatievergunning inclusief horeca en buitenterras wordt aangevraagd.*

Februari-juni 2017

Het aanvragen van de exploitatievergunning is om agenda-technische redenen niet gehaald in februari. Planning is nu om de aanvraag in april te regelen.

Juli-augustus-september

De definitieve exploitatievergunning inclusief horecavergunning zijn op 6 september ontvangen en zullen ingelijst worden opgehangen achter de bar van Kwakoe.

Oktober-november-december

De exploitatievergunning is niet ingelijst in Kwakoe maar gepubliceerd op www.pbazo.nl

De vergunning voor de reclame-uiting van PodiumZo naar Wijkcentrum Kwakoe wordt in Q1 2018 geregeld.

Programmering en organisatie

Januari 2017

Het uitgangspunt is (als PBAZO de opdracht goed uitlegt) dat PodiumZo een ontmoetingsplaats moet zijn waar bewoners en partijen elkaar ontmoeten en verbinding wordt bewerkstelligd in het kader van zorg en welzijn. Tevens is het gewenst om beleidsmatige en financiële redenen dat het gebouw een hogere bezettingsgraad krijgt en meer financiële draagkracht. Vanuit haar huidige organisatie zal PBAZO, PodiumZo 'adopter' en is de inzet om de beschreven uitgangspunten te realiseren. Activiteiten, evenementen, horeca en gastvrijheid voor een breed publiek, effectieve bedrijfsvoering, beleid, beheer & huisregels zijn de condities om een sociale voorziening te zijn waar 'iedereen' graag komt en die bestaansrecht krijgt. Een gebouw dat een gezellige, huiselijke sfeer heeft en er tegelijkertijd modern, verzorgd en kleurrijk uitziet, versterkt de toegankelijkheid en uitnodiging om 'binnen' te komen. Het zijn de onderliggende voorwaarden. Om die reden investeert PBAZO altijd nadrukkelijk in de 'identiteit' van het gebouw. De komende tijd wil PBAZO dan ook investeren in het 'updaten' en het multifunctioneel inregelen van het gebouw. Zodat aansluitend het organiseren, faciliteren en ondersteunen van (specifieke) bewoners en partijen adequaat kan verlopen. Daarnaast nodigt de naam PodiumZo uit tot podiumactiviteiten. Naast het bevorderen van verbinding tussen partijen in het kader van het basispakket zorg en welzijn vanuit haar programmamethodiek, zal er ter versterking van bewonerswelzijn en het opbrengstenmodel ingezet worden op podiumactiviteiten voor jong en oud. Als de gemeente hier geen keuze voor zou willen maken, adviseert PBAZO om de naam van het gebouw te wijzigen.

Februari-juni 2017

Senioren in PodiumZO

Als vervolg op beschreven programmeringszaken in januari, signaleert PBAZO dat de zogeheten (hang)seniengroep uit PodiumZo uit de Amsterdamse poort e.v. een 'doodgewone' gangbare groep ouderen betreft in de leeftijdscategorie 70-90 jaar oud. De groep is tussen de 80-90 bezoekers groot en vooral afkomstig uit de Surinaamse cultuur. Het grootste deel van de groep is woonachtig in Zuidoost. Een andere deel van de groep (al in gesprek zijnde met bezoekers, komt uit omliggende stadsdelen of woongebieden zoals Diemen). Een jaar of 10, 20 en langer geleden woonden veel Nederlandse ouderen in verzorgingstehuizen en hadden als ze hier prijs op stelden 'gewoon' dag-activering. PBAZO stelt vast na nu twee maanden actief met deze groep aan de slag te zijn, dat het hier een vergelijkbare groep ouderen betreft, wel met een andere etnische achtergrond en eigen culturele en sociale gewoonten passend bij de achtergrond. Er is echter bij deze groep simpelweg behoefte aan een dag-activering en terugkerende bezigheidsstructuur vooral door de leeftijd ingegeven. Voor een deel komt deze groep (specifieke ouderen) zelf met activiteiten. Maar, bij voorkeur krijgen ze wisselende activiteiten aangeboden. Ze verzoeken om aanbod (wanneer komen er activiteiten?). PBAZO stelt de gemeente voor om eens na te denken over het beschikbaar stellen van middelen zodat er een opgeleide activiteitenbegeleider van bij voorbeeld 0,6 tot 0,8 fte kan worden aangesteld voor het samen met de senioren organiseren van ouderenactiviteiten. Met een bedrag van circa € 50.000,- per jaar kan een activiteitenbegeleider worden aangesteld en is er daarnaast een budget (€15.000 tot €20.000) voor activiteiten. Bepaald kan worden waar een dergelijke medewerker in dienst komt of vanuit welke organisatie kan worden gedetacheerd. Als je het bedrag van € 50.000,- omrekent per senior bewoner/bezoeker heb je het over € 600,- per persoon aan activiteitenbegeleiding. Dit zou toch geregeld moeten in het kader van seniorenzorg.

HVO Querido

PBAZO heeft al eerder gesignaleerd dat er mogelijk uitbreiding van de HVO Queridogroep in PodiumZo komt. Mogelijk omdat bepaalde voorzieningen sluiten. PBAZO stelt vast dat deze uitbreiding er per mei ook daadwerkelijk komt en dat het er alle schijn van heeft dat er een voorziening in Zuidoost sluit. De huidige activiteitenbegeleider gaat fulltime 36 uur in PodiumZo

werken met de dagbesteding en de groepen krijgen uitbreiding. PBAZO wordt hier nadat dit al bepaald is, door HVO Querido terloops van op de hoogte gesteld. PBAZO kaart opnieuw dringend aan bij het stadsdeel aan dat de huurovereenkomst met HVO Querido er moet komen. Op deze basis kan PBAZO niet beheren en programmeren. PBAZO is het ook niet zomaar eens met de groepsuitbreiding en –activiteiten zonder dat dit in een overeenkomst is vastgelegd. **Overleg met HVO Querido, PBAZO en eventueel gemeente op managementniveau is nadrukkelijk vereist.**

Overige doelgroepen

PBAZO stelt vast na drie maanden dat de bezoekersgroepen jarenlang zelf hebben kunnen bepalen wat ze doen. Enerzijds zijn de diverse partijen niet in staat om zelf een pand te beheren omdat dit te complex is en willen ze dit ook niet en hier speelt o.a. het (hoge) leeftijdsaspect mee. Er is ondersteuning en begeleiding nodig. Anderzijds gaan groepen regelmatig hun goddelijke gang zonder enige afstemming en planning. Zo is er toch terwijl hier geen toestemming voor was gegeven, een rouwdienst gehouden omdat er iemand uit het netwerk was overleden. Er zit dan ineens een groep binnen die je op zo'n moment ook niet meer weg stuurt. Met deze groepen komt PBAZO er wel uit. Het is 'even wennen' aan elkaar. Het huurcontract met HVO Querido is onder verwijzing naar de vorige paragraaf een serieuzer vraagstuk waar strakke afspraken op gemaakt moeten worden.

PBAZO heeft de eerste periode gebruikt om inzicht in het profiel en de wensen van de huidige gebruikersgroepen te krijgen. Op basis hiervan is beoordeeld in welke ruimtes groepen geplaatst konden worden om de bezetting zo efficiënt mogelijk in te richten. Daarnaast zijn en worden wekelijks nieuwe partijen gesproken die graag gebruik zouden willen maken van het gebouw. Er is een wekelijks contactpunt waar partijen en bewoners terecht kunnen met hun vragen. Daarnaast is de gehele week het planningskantoor bereikbaar.

Afspraken en profiel gebruikers periode januari – juni 2017

1. Stichting Eternity Percussion (Otmar Watson en Derillio Alexander)

Workshop percussie voor kinderen/tieners van 6-16 jaar (met geluidsdempers) gemiddeld 10 deelnemers

Afspraak: gebruik dansstudio boven (zaal 3) wekelijks op dinsdag van 18:00-19:30 uur

2. Schaakclub (Delano Rust)

Huidig gebruik grote zaal wekelijks op dinsdag van 17:00-22:00u, bereid om te verplaatsen naar alternatieve ruimte (kleine zaal 2 beneden)

Gemiddeld 20-30 deelnemers

3. A capella groep (Percy Holland)

Zingt a capella en geregeld met gebruik traditionele muziekinstrumenten.

Huidig gebruik grote zaal wekelijks op dinsdag van 19:30-22:00u, bereid om te verplaatsen naar dansstudio boven (zaal 3)

Gemiddeld 5-10 deelnemers

4. HVO Querido (François Rustveld)

Muzikale dagbesteding verslaafden. Gemiddeld 44 deelnemers, verspreid over de gehele dag.

Huidig gebruik muziekstudio van maandag t/m vrijdag van 09:00-22:00u, bij voorkeur uitsluitend gebruik door HVO i.v.m. veiligheid instrumenten. Tevens graag uitsluitend gebruik van opslagruimte van maandag t/m vrijdag van 09:00-22:00u naast kleine zaal 2 beneden.

Ook gebruiken de deelnemers de kleine zaal 2 om dagelijks te lunchen van 12:00-13:30u. Mocht zaal 2 bezet zijn, dan verplaatsen ze naar de dansstudio boven.

5. Jong Sakafasie (Margot Proeger)

Kleden en kisten overledenen volgens culturele tradities. Ongeveer 20 leden.

Wens om te vergaderen op elke 3e en 4e zondag van de maand van 17:00-20:00u. Ze hebben geen budget (ontvangen kleine vergoeding vanuit familie om materialen en benodigdheden te kopen maar werken veelal vrijwillig). Er volgen nog nadere afspraken met betrekking tot ruimtegebruik.

6. Afi Yuru (Lea Feller)

Seniorenclub 40+, inloop m.b.t. maatschappelijke ondersteuning en informatie. Gemiddeld 18 deelnemers per week (20-30 leden)

Gebruik ruimte kleine zaal 2: vrijdagmiddag van 12:00-17:00u.

7. Seniorengroep (Philip van Genen)

Gebruik ruimte grote zaal (of kleine zaal 2 beneden): maandag en donderdag van 13:00-17:00u en dinsdag van 13:00-22:00u. Maar, vaak gehele week aanwezig om deelnemers van andere senioren groepen op te vangen indien activiteiten niet doorgaan. Groep organiseert spelavonden en computercursussen. Werden begeleid door POZO. Hebben momenteel facilitering nodig bij het vormgeven van activiteiten in 2017. Hier is aandacht voor bij PBAZO.

8. Sranang Bromki Djari (Elisabeth Bottse)

Zelforganisatie voor oudere dames (gemiddeld 70+), totaal aantal leden 25, gemiddeld komen 18 deelnemers wekelijks naar de activiteit.

Gebruik ruimte: grote zaal wekelijks op de woensdag van 13:00-16:00u. Traditionele dansactiviteit (met klederdracht), waardoor behoefte aan enige ruimte. Eventueel bereid om in alternatieve ruimte te oefenen en samen te komen.

Februari-juni 2017

Er zijn twee vaste (betalende) partijen bijgekomen naast de acht al aanwezige partijen waarvan de senioren (60-70 per dag) en HVO Querido (20-25 per dag) dagelijks aanwezig zijn en een behoorlijke ruimteclaim hebben.

9. LEFF

Cursussen voor ouder en kind twee middagen en avonden per week met dans en kookactiviteiten

10. DWI spreekuren

Drie dagdelen (van 09.00 tot 14.00 uur) in de week vanaf 10 april.

Daarnaast is het 1-euro ontbijt dagelijks van maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur vanaf de opening 17 februari jl. een vaste ontmoetingsactiviteit die er bij is gekomen. De horeca heeft een aantal maanden stilgelegen in verband met het ontbreken van de exploitatievergunning. Op 15 juni is een voorlopige vergunning afgegeven. De horeca is direct na afgifte opgestart. Het ontbijt is op maandag 19 juni weer gecontinueerd. De periode dat de horeca heeft stilgelegen heeft geen blijvende schade opgeleverd. Wel konden er in die periode weinig nieuwe partijen ingeregeld worden door het ontbreken van de horeca.

Het (gezonde) ontbijt is per 17 maart opgestart met een feestelijke opening door Muriel Dalgliesh

Verder zijn er diverse gesprekken gevoerd met aanbieders die graag activiteiten op het gebied van horeca willen uitvoeren zoals maaltijdservice. PBAZO heeft Sociaal Horecabeleid en werkt vanuit dit kader al jaren met huiskoks. Omdat de belangstelling groot is om huiskok te zijn, zal het delen van de keuken goed georganiseerd en begeleid moeten worden.

Ook is er interesse om als vrijwilliger mee te helpen tijdens bijvoorbeeld de ontbijtservice of ondersteuning beheer. Tevens komen er al aanvragen binnen voor vergaderingen en privefeesten.

Er is inmiddels een optie op een 'huiskok'. Met de senioren zijn kookworkshops afgesproken.

Toekomstige eenmalige en terugkerende activiteiten:

In de periode februari – juni waren er tevens een aantal eenmalige activiteiten. Het aantal te vergeven ruimtes is beperkt in het pand en zowel de senioren als HVO Querido gebruiken veel ruimte in het gebouw. Zo zijn de grote zaal en foyer iedere middag bezet. Omdat de bestemming van het gebouw nog een hybride karakter heeft en nog niet door de gemeente geformaliseerd is, wordt door PBAZO nog terughoudend met het plannen van activiteiten omgegaan. Pas wanneer er eenstemmigheid is bereikt over het gebruik van het gebouw kan er effectief geprogrammeerd worden.

Voorbeelden:

1. Fotoshoot Graziella Hunsel: 3 april
2. Matchdag gemeente: 11 april 2017
3. AB vergadering stadsdeel: 20 april 2017
4. Matchdag gemeente: 21 april 2017
5. Bewonersbijeenkomst Kwakufestival: 8 mei 2017

PROGRAMMERING 2017 Q1 en Q2 2017 (juli – december 2017)

Activiteit	Organisator	Wanneer	Locatie	Specificaties
Q1 tot Q4 2017				
Ontbijt	PBAZO	Ma-vr 10.00-12.00	Foyer en grote zaal	
Haken	Titia Williams	Ma 15:00-17:00 Vrij 15:00-17:00	Crearuimte Dansstudio	€1,50 per les per deelnemer, eigen materialen mee
Hoofddoek binden	Rinia Overman	Di 15:00-17:00 Don 15:00-17:00	Crearuimte Crearuimte	€2,50 per workshop per deelnemer, eigen stof meenemen
Gezond bewegen voor ouderen	Glenn Codfried	Di 11:00-12:00 Don 11:20-12:30	Grote zaal Grote zaal	Gratis, deelnemers lunchen achteraf samen
Setdance bij Sranan Bromki Dyari	Elisabeth Bottse/Juliet Klaverweide	Woe 13:00-17:00	Grote zaal	Registratie en jaarlijkse contributie €25
Afi Yuru	Lia Feller	Vrij 13:00-17:00	Crearuimte	Gratis, zang en maatschap. debat
Bingo (maandelijks)	Senioren	Di 11 sep 17:00-20:00	Grote zaal	Maaltijdverkoop

Senioren wekelijks	Senioren	Ma-vrij	Grote zaal	Wisselend: troefcall, quiz, film, voorlichting, theaterimprovisatie
Prefuru	Purcy Holland	Di 19:30-22:00	Crearuimte	Kawasi zang
Denksport	Delano Rust/Rudy Li-Alien	Di 17:00-22:00	Grote zaal	Domino, troefcall
HVO Querido (muziekband)	Francois Rustveld	Ma, di, wo, don, vrij 10:00-16:00	Muziekstudio	Kunnen geboekt worden voor optredens
Eternity Percussion	Otmar Watson	Di 18:00-19:30	Dansstudio	Workshop kinderen/jongeren
Nieuw Q3 en Q4 2017				
Cultuurgroep Arawaks	John Cotido	Ma 17.30-21.00		volwassenen
Sankofa	Glenn Godfried	Di 09.30 – 12.00		volwassenen
Yin Yoga	Glenn Lie Atjam	Di 13.00 – 14.30 Do 18.30 – 20.00		volwassenen
Bigi Poku Lounge open sessie	Joyce Alberg en Sergio Speers	Wo 17.00 – 22.00 Do 17.00 – 22.00		volwassenen
Maaltijdservice	Diores Veldwijk	Wo 17.00 – 22.00 Do 17.00 – 22.00 Vr 17.00 – 22.00		volwassenen
HVO Querido open jam session		Okt, nov en dec 18.00 -22.00		
Moderne dans voor senioren	Stichting Dance Connects	Do 10.00-11.30 gratis pilot (gefinancierd door PBAZO)		volwassenen
Bewegingslessen	Glenn Codfried	Do 11.30 – 12.30 gratis pilot (gefinancierd door PBAZO)		volwassenen
Naailessen	Rinia Overman	Do 15.00 - 17.00		volwassenen
Spreekuur DWI		Ma 09.00 -13.00 Di 09.00 -13.00 Wo: 09.00 -13.00	Lounge	volwassenen
AKAD netwerkbijeenkomsten Zorgprofessionals LVB groep		Do 09.30 -11.00 wisselend		volwassenen
¹¹ AKAD spreekuren (pilot)		Ma-vr 09.00-17.00 wisselend		volwassenen

¹¹ Tot en met december 2017 is de kleine vergaderruimte boven kosteloos aangeboden voor *individuele spreekuren tussen ambulant begeleiders (vanuit de AKAD) en hun cliënten*. Zo trekken zij hun cliënten naar de buurthuizen en ontbijten ze of lunchen met hen om

Events 2017

Activiteit	Organisator	Wanneer	Locatie	Specificaties
Sjiekwa/Moshiro klederdracht	Linda Lindveld		Crearuimte	Workshop
Sjiekwa/Moshiro zang en dans	Linda Lindveld		Dansstudio	Workshop
Dialogoavonden	Politie		Grote zaal	Inloop en discussie
Psychologisch inlooppreekuur	Klinisch psychologen	Donderdag, tijden	spreekruimte	Gratis inloop
Jamsessie	Versillende bands/artiesten		Grote zaal Dansstudio	Gratis entree, Open mic, workshops
Computercursus (gratis deelname)	Senioren Adam ZO/AandeKnoppen		Crearuimte	'ieder helpt een ander' methodiek
¹² Breed gebruikers-overleg	PBAZO		Grote zaal	
Naai atelier	Violette			
Dansavond (maandelijks)	Hedy-Jane Guds	Vrijdag 17:00-22:00	Grote zaal	Workshop, DJ, klassiekers
Bloemschikken	Sabiet Dasai			Eigen bijdrage
Oldtimers	Right About now		Grote zaal	theatervoorstelling
Talkshow Besef en Beleving				Talkshow
Participatiemarkt en, Kijk in je wijk en training SROI	POZO		Grote zaal	Bijeenkomst
Matchday 18-27 jaar	SDZO		Grote zaal	Bijeenkomst
Kennisquiz	Senioren		Grote zaal	evenement
Dansavond			Grote zaal	Muziekoptreden
Open oefensessies			Grote zaal	Muziekoptreden
¹³ Zomercarnaval	Senioren		Grote zaal	evenement
Srefidensie	Senioren		Grote zaal	evenement

participatie te bevorderen. Deze ruimte wordt de gehele week, de gehele dag vrijgesteld. Bezetting gebeurt door inloop en dagregistratie. De ruimte kon niet gereserveerd worden van tevoren, werkwijze: wie het eerst komt het eerst maalt. .

¹² Het is uiterst belangrijk gebleken om een intensieve en positieve relatie en communicatie met alle vaste gebruikers en bezoekers op te bouwen. Zij hebben meestal een grote achterban, kunnen buurtbewoners/ouderen mobiliseren en stimuleren. De senioren kunnen enorm in de weerstand schieten bij veranderingen waar zij niet bij betrokken of over geïnformeerd worden waardoor inplannen van externe activiteiten en evenementen lastig wordt vanwege de allocatie van alle ruimtes. Om die reden is op **vrijdag 16 juni 2017 een gebruikersoverleg** georganiseerd om de (onderlinge) cohesie te versterken. Vaste gebruikersgroepen konden meedenken over de programmering, faciliteiten en samenwerking. Het was een uitstekend overleg.

¹³ PBAZO heeft op basis van het **Zomer Carnaval op 29 augustus** jl. kunnen vaststellen dat ouderen veel behoefte hebben aan culturele overdracht en (traditionele en van weleer) muziek en dans (of bewegen) doen het bijzonder goed. Vandaar een flinke focus op sportieve, creatieve en culturele activiteiten waar PBAZO een educatieve, zorg gerichte dan wel maatschappelijke component in probeert aan te brengen om publiek te boeien en te binden. Uitsluitend een aanbod zorg & welzijn is te beperkt.

Kerstviering	Senioren		Grote zaal	Muziekoptreden en gezamenlijke maaltijd
Kerstviering	Afi Yuru		Grote zaal	Gezamenlijke maaltijd
Kerstviering	Haakclub		Grote zaal	Gezamenlijke maaltijd
Kerstviering	Wijkbewoners		Grote zaal	Gezamenlijke maaltijd

VERGADERINGEN Q4 2017

Mini AKAD wijkteam	4 okt
Mini AKAD wijkteam	5 okt.
AKAD netwerk-bijeenkomst overkoepelend	12 okt.
Beter Buren	27 okt.
FNV schoonmaak	7 nov.
Madi wijkzorg bijeenkomst	8 nov.
Ouderen adviesraad	8 nov.
Ouderen adviesraad	9 nov.
VVE Dalia	13 nov.
VVE Dalia	14 nov
Mini AKAD wijkteam	16 nov.
FNV schoonmaak	27 nov.
VVE Dalia	29 nov.
VVE Dalia	1 dec.
AKAD netwerkbijeenkomst overkoepelend	14 dec.
VVE Dalia	16 dec.

Financieel

PBAZO heeft een aparte kostenplaats aangemaakt voor Kwakoe en administreert de uitgaven en kosten. Hiermee is eind van het jaar de financiële balans opgemaakt. De begroting is bij benadering omdat de jaarrekening 2017 van PBAZO nog moet worden opgemaakt. DE eindafrekening van Kwakoe dient pas 25 maart 2019 aangeleverd te worden. Mogelijk vinden er nog (kleine) verschuivingen of verrekeningen plaats.

Januari-september 2017

Uitgaven tot heden 2017 PodiumZo	¹⁴ Gepland resultaat	¹⁵ Financieel resultaat
¹⁶ Personeel beheer, horeca, planning, eventhosts, schoonmaak	130.000	100.900
Planning, programmering (regelen en organiseren derden), bedrijfsvoering	20.000	20.000
Energiekosten	30.000	15.000
Overige kosten zoals verzekeringen, brandveiligheid, onderhoud, huishoudelijke inkopen	21.500	136.010
- Containerdiensten		1.200
- Ongediertebestrijding		500
- Reguliere (niet volledig) kosten brandveiligheid 2017		400
- Reguliere (niet volledig) kosten veiligheid 2017		2.500
- Verzekeringen en belastingen		2.000
- Hard en software		1.900
- Kantoorkosten		800
- Kopieerkosten, drukwerk, portkosten		250
- Reguliere kosten telefonie en internet		1.800
- Bloemen en planten		200
- Juridische kosten		400
- Literatuur, vakbladen, abonnementen e.a.		60
- Onderhoud groot (incl. personele kosten)		25.000
- Onderhoud éénjarig (incl. personele kosten)		34.000
- Inventaris klein		15.000
- Inventaris groot (wasmachine, droger, televisies, audio installatie professioneel, espresso, computers, lichtkrant e.a.)		50.000
Totaal verschil uitgaven beheersovereenkomst	201.500	271.910
Horecauitgaven en horeca- en zaalinkomsten		32.000
Incidentele uitgaven ICT, brandveiligheid, bewaking		74.745
Coördinatie en ondersteuning programma senioren 2017		20.250
Directe kosten senioren	5.000	¹⁷ 8000
¹⁸ Kleine aanbiddersbudget		5.609

¹⁴ Begroting uit 'Beheersovereenkomst Kwakoe 1 januari 2017-31 december 2018 Z01704025'.

¹⁵ Het resultaat is bij benadering. Bij het opmaken van de eindbalans kunnen er mogelijk verschuivingen en verrekeningen plaatsvinden.

¹⁶ Om kosten op te kunnen vangen is tot Q4 2017 veel schoonmaakwerk door het beheer gedaan. In verband met de toename van de bezettingsgraad is de schoonmaak in Q4 uitgebreid. In Q4 is tevens de openstelling uitgebreid naar 22.00 uur en hiermee zijn de kosten van het beheer in dit kwartaal toegenomen. In 2017 waren de kosten van deze post circa € 100.900,- in 2018 zullen de kosten minimaal 130.000,- zijn.

¹⁷ PBAZO heeft € 1.000,- voorgesloten aan de senioren voor de kerstviering die om administratieve (jaarsluiting gemeente) niet meer gefinancierd kon worden. PBAZO gaat er vanuit dat de gemeente dit bedrag terugbetaald aan PBAZO. Tevens zitten er in deze post € 900,- uitgaven voor de Srefidensiviering die bij de inkomsten zijn ontvangen.

¹⁸ Begrotingspost waarmee PBAZO kleine aanbidders faciteert zonder subsidie

Lasten en opbrengsten 2017		
Totaal lasten		412.514
Totaal opbrengsten		
Totaal subsidie basisexploitatie		201.500
Totaal subsidie extra vereiste maatregelen		¹⁹ 68.145
Totaal subsidie coördinatie en ondersteuning senioren		20.281
Totaal subsidie directe kosten senioren		5.000
Totaal eigen opbrengsten		41.000
Totaal subsidie en opbrengsten		335.926
Resultaat		-76.588

---

¹⁹ Aangevraagd € 72.545,-. Er is verleend € 68.145,-. Werkelijke kosten € 74.745,-. PBAZO komt op de post vereiste maatregelen inrichting Kwakoe een bedrag van € 6.600,- te kort.

Bij de inleiding is aangegeven dat er extra maatregelen vereist waren op het gebied van Brandveiligheid, elektronisch beveiligingssysteem, ICT en telefonie. In onderstaand schema de uiteindelijke financiële kosten van de extra maatregelen. De offertes en de meerkosten zijn als bijlagen bij eerdere rapportages aangeboden. Eind 2017 kwamen er onvoorziën extra kosten bij omdat naarmate het pand beter werd toegerust met televisies en computers er direct een inbraak plaats vond. PBAZO heeft direct geïntervenieerd en extra maatregelen genomen zoals buitencamera's en ruitsensoren.

Overzicht vereiste maatregelen PodiumZo	Kosten
1. Brandveiligheid totaal	21.000
2. Elektronisch beveiligingssysteem (inbraaksysteem, camera's en toegangsdeuren)	43.245
3. ICT infrastructuur	9.000
4. Telefonie	1.500
Totaal	²⁰ 74.745

---

²⁰ Bedragen zijn afgerond

Colofon

**Redactie/
Bedrijfsvoering/directie**
Janny Twigt

Financiële administratie
Tim Buddelmeijer

Programmering en planning
Vivian Straub in
samenwerking met
Tamara Kuschel
Abigal Jacobs (activiteitenplanning)
Lordjena Abear (personeelsplanning)

Vast beheer- en horecateam
Gerald van Loon
Romano Smith
Lionel Bruinhart
Thirza Koorndijk
Gymora Brammerloo
Joyce Alberg
Roy Groenfelt

Vormgeving en communicatie
Joost Tennekes

